

PARKANON LYLYNEVAN AURINKO- PUISTOHANKKEEN LUONTOTYYPPI- JA KASVILLISUUSSELVITYS 2023

Lohkon 3 länsireunalle on perustettu kosteikko

Sisältö

1. Johdanto.....	3
2. Aineisto ja menetelmät.....	3
3. Tutkimusalue.....	4
4. Tulokset.....	4
4.1 Alueen kasvillisuuden yleiskuvaus ja luontotyytit	4
4.2 Sähkönsiirtolinjauksen luontotyytit ja kasvillisuus	8
5. Yhteenveto.....	10
6. Lähteet ja kirjallisuus.....	11
7. Liitteet	12

1. Johdanto

Parkanon Aurinko Oy tilasi syyskuussa 2023 Suomen Luontotieto Oy:ltä Parkanon Lylynevan alueelle sijoittuvan aurinkopuistohankkeen luontotyyppi- ja kasvillisuus selvityksen. Selvitys kuuluu hankkeen ympäristösuunnitteluun ja ympäristövaikutuksiin liittyviin perusselvityksiin. Tehtävän yhteyshenkilönä on tilaajan puolella toiminut Sonja Telkki ja Suomen Luontotieto Oy:ssä Jyrki Matikainen.

2. Aineisto ja menetelmät

Tutkimusalueelta (karttaliite 1) selvitettiin Luonnonsuojelulain tarkoittamat suojeltavat luontotyypit (Luonnonsuojelulaki 2023/7/64§), Metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (1996/1093, 10§) ja Vesilain (Vesilaki 587/2011) suojelemat pienvesikohteet, kuten lähteet ja purot. Selvitys sisälsi myös uhanalaisten luontotyyppien (Kontula & Raunio 2018) inventoinnin. Maastotyöt toteutettiin Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohjeen (Pääkkönen 2000) mukaisesti.

Luontotyyppiselvitys, jonka yhteydessä etsittiin myös uhanalaisia putkilokasvilajeja. Maastokäynnit suoritettiin 21–22.9.2023. välisenä aikana. Suunnitelluilta aurinkopaneelikentiltä ja niiden lähiympäristöstä tehtiin tarkempi kasvillisuuden ja muiden luontoarvojen kuvaus. Aurinkopaneelikenttien lisäksi tutkittiin Lylynevalta Parkanon taajaman itäpuolelle suunnitellun sähkönsiirtolinjan kasvillisuus ja luontotyypit. Suunniteltu johtokäytävä linjaus inventoitiin noin 100-150 metrin levyiseltä alueelta. Sähkönsiirtolinjauksen alueelta etsittiin myös pysyvän pesän rakentavien petolintujen pesiä ja ympäristönsä puolesta liito-oravalle soveliaita elinympäristöjä.

Selvityksen maastotöistä vastasi ja raportin kirjoitti FM, biologi Jyrki Matikainen Suomen Luontotieto Oy:stä. Raportin taittoi Eija Rauhala. Selvityksessä käytetyn karttamateriaalin luovutti tilaaja käyttöömmme.

Ennen maastoinventointia selvitettiin onko alueelta olemassa aiemmin julkaistua luontotietoa. Aluetta on tutkittu vuonna 2021 alueelle suunnitellun tuulivoimapuistohankkeen yhteydessä ja alueen luontoarvot tunnetaan hyvin. Kansallisessa uhanalaisrekisterissä ei ole tietoa suunnittelualueella esiintyvistä uhanalaisista putkilokasvilajeista, sammalista tai jä-

Ojitettua rämettä sähkönsiirtolinjauksen lounaispäässä

kälistä. Metsäkeskuksen avoimessa paikkatietoaineistossa ei ole paneelikenttien alueelta tai suunnitellulta sähkönsiirtoreitiltä rajattuja ja suojeltavia Metsälakikohteita. Aivan suunnitellun sähkönsiirtoreitin eteläpuolella on Saaresjärven lounaispuolisessa pohjukassa kuitenkin Metsäkeskuksen rajaama noin 1 ha kokoinen suokohde. Metsälakikohteen sijainti on esitetty karttaliitteessä 3.

3. Tutkimusalue

Tutkimusalue sijaitsee Parkanon kaupungin itäosassa ja pinta-alaltaan suunnitellut aurinkovoimala-alueet ovat yhteensä noin 100 ha. Lisäksi tarkistettiin alueiden väliin jäävä alue. Koko alue on entistä turvetuotantoaluetta, joka on metsittymässä tai pensoittumassa. Osa entisestä turvetuotantoalueesta on otettu nurmiviljelyyn ja alueelle on perustettu myös noin 10 ha laajuinen kosteikko patoamalla alue. Kaikki aluetta ympäröivät metsäkuviot ovat talousmetsäkäytössä ja valtaosa alueen metsistä on entisiä rämeitä, jotka ojituksen ja kuivumisen jälkeen ovat muuttuneet turvekankaiksi. Iso osa aluetta ympäröivistä metsäkuvioista on joko taimivaiheessa tai ne ovat nuoria juuri taimivaiheen ohittaneita. Alueen itäpuolella on myös uusia avohakkuualueita. Vanhoja metsäkuvioita ei alueella ole. Keinotekoista kosteikkoa lukuun ottamatta vesistöjä ei alueella ole. Muutamien ojien varsilla on hieman leveämpiä pysyvän veden lampareita. Kasvimaantieteellisesti alue sijaitsee eteläboreaalisen vyöhykkeellä. Kivennäismaa on alueella pääosin moreenia tai soraa. Alueelle on tyypillistä hyvin loivat pinnanmuodot. Alueella on tiheä metsäautotieverkosto.

4. Tulokset

4.1 Alueen kasvillisuuden yleiskuvaus ja luontotyypit

Tutkimusalue jaettiin kolmeen lohkoksi, joista kultakin kuvattiin luontotyypit ja tehtiin kasvillisuuden yleiskuvaus. Lohkot 1 ja 2 käsittävät ne alueet joihin aurinkopaneelikenttiä on suunniteltu ja lohko 3 niiden välisen alueen sekä alueen länsipuoleisen riistakosteikon alueen.

Lohkon 1 alueella on useita turpeennoston seurauksena syntyneitä lampia

Lohko 1

Pohjoisempi aurinkopaneelikenttä sijoittuu kokonaisuudessaan vanhalle metsittyvälle turvetuotantoalueelle. Turvetta on nostettu koko alueelta, mutta ottoalueiden väliin jää tasaisia ja hyvin karuja kivennäismaasaarekkeitä. Näillä kohdin metsätyyppi on karua puolukka/kanervatyypin kangasta. Puusto on nuorta taimivaiheen ylittänyttä ja valtalajina kasvavat mänty (*Pinus sylvestris*) ja hieskoivu (*Betula pubescens*). Aluskasvillisuus on harvaa ja valtalajiston muodostavat puolukka (*Vaccinium vitis-idaea*), kanerva (*Calluna vulgaris*) ja metsälauha (*Deschampsia flexuosa*). Alueella on myös muutamia tasaisia kalliopintoja, joista pintamaat lienee poistettu turvetuotantovaiheessa. Näitä kalliopintoja on erityisesti alueen eteläosassa. Kasvilajistoltaan nämä kalliopinnat ovat hyvin niukkoja ja kallioiden lajistosta kohteilla kasvaa vain yksittäisiä ahosuolaheiniä (*Rumex acetosella*) ja metsälauhaa. Alueen pohjoisosassa puusto on hieman vanhempaa ja ilmeisesti tällä alueella turpeenosto on lopetettu aiemmin. Täällä osalla alueesta on tehty ensiharvennus ja alueelta on kerätty energiapuuta. Alueella on myös tasoitettuja ja lähes kasvittomia turvekenttiä, jonne on istutettu mäntyä ja kuusta (*Picea abies*). Osa istutetuista taimista oli kuolleita tai huonokuntoisia. Koko alueella on tiheä kuivatusojaverkko ja näiden ojien varsilla kasvillisuus on rehevämpää ja puusto kookkaampaa ja hieskoivuvaltaista. Muutamin kohdin ojien varsilla kasvaa myös raitaa (*Salix caprea*) ja tuhkapajua (*Salix cinerea*). Ojien varsilla on muutamilla kosteammilla ja turvepohjaisilla kohdilla viitakastikka- ja korpikastikkakasvustoja (*Calamagrostis canescens* ja *C. purpurea*) ja myös suo-ohdaketta (*Cirsium palustre*) ja ruokohelpeä (*Phalaris arundinacea*) kasvaa muutamien paikoin. Suolajeista alueella kasvaa yleisenä tupasvilla (*Eriophorum vaginatum*) ja huomattavasti niukempaa suopursu (*Rhododendron tomentosum*). Kuivatusojien varsille on kaivettu selkeytyslammikoita ja osa näistä on umpeutumassa. Kasvilajistoltaan nämä kuopat ovat niukkalajisia ja saravaltaisia. Lampien saralajisto koostuu jouhisarasta (*Carex lasiocarpa*), pullosarasta (*Carex rostrata*), jokapaikansarasta (*Carex nigra*) ja harmaasarasta (*Carex canescens*). Kelluslehtisistä yhdessä kuopassa kasvoi uistinvitaa (*Potamogeton natans*). Syksyn 2023 inventoinnissa lammikot olivat hyvin runsasvetisiä, mutta kesän 2021 selvitysten aikana osa lammikoista oli kokonaan kuivunut. Puuston nuoruudesta johtuen alueella on niukasti lahoppuuta, mutta muutamien kohdin ojien varsilla on jonkin verran lahoavaa pienpuuta (hieskoivua).

Lohkon 1 eteläosan kalliopaljastumia

Lohko 2

Lohko käsittää eteläisimmän aurinkopaneelikentän, jota on suunniteltu nyt nurmiviljelyssä olevalle alueelle. Koko alue on nurmipuntarpäävaltaista peltoa, josta nurmea korjataan säännöllisesti. Maapohja on alueella turvetta. Heinien lisäksi alueella kasvaa kuivemmilla kohdin jonkin verran ketolajistoa ja alueella kasvaa mm. kissankelloa (*Campanula rotundifolia*), harakankelloa (*Campanula patula*), käenkukkaa (*Lychnis flos-cuculi*), pikkulaukkua (*Rhinanthus minor*) ja jänönsaraa (*Carex ovalis*). Alueella johtavan tien varressa on myös silmäruohokasvustoja (*Euphrasia* sp.). Peltoa kiertävän reunaosan varret ovat tiheä koivu- pajupensaikon valtaamia. Muistona aiemmasta suovaiheesta yhdessä kohdin kasvaa mustuvapajua (*Salix myrsinifolia*)

Lohkon 2 aurinkopaneelikenttä sijoittuu nurmiviljelyssä olevalle pellolle

Lohko 3

Kahden suunnitellun paneelikentän väliin ja niiden länsipuolelle jää laaja entinen turvetuotantoalue, jonka länsireunalle on tehty noin 10 ha kokoinen riistakosteikko. Koko alue on turvepohjaista ja aluetta halkovat leveät kuivatusojat. Alue on selkeästi lohkon 1 entistä turvetuotantoaluetta rehevämpää ja alueella on jäljellä muutamien kohdin melko paksu turvekerros. Kuivatusojien varrella kasvillisuus on paikoin rehevää. Ojanvarsien paikoin tiheä puusto koostuu noin kymmenmetristä hieskoivuista ja männyistä. Pensaskerroksen lajistoon kuuluu tuhkapajua ja kiiltopajua. Aluskasvillisuus on heinävaltaista ja valtalajeina kasvavat ruokohelpi, korpikastikka ja paikoin myös viitakastikka. Muutamien paikoin alueella on myös mesiangervovaltaisia (*Filipendula ulmaria*) laikkuja. Alueella on myös niukkakasvuisia turvepintaisia kenttiä. Alueella on useita keinotekoisia pikkulampia, joiden kasvillisuus on saravaltaista. Alueen koillisnurkkauksessa puusto on nuorempaa ja alueella on laaja, pääosin hieskoivua kasvava pensaikoinen vyöhyke, joka rajautuu lohkon 2 alueeseen. Lohkon alueeseen kuuluu myös noin 10 ha kokoinen patoamalla tehty kosteikko. Kosteikon kasvillisuus on toistaiseksi varsin niukkalajista ja kosteikkoa kiertää vain kapea sarareunus.

Lohkon 3 metsittyvää turvetuotantoaluetta

Yleiskuva lohkon 3 koillisosasta

4.2 Sähkönsiirtolinjauksen luontotyypit ja kasvillisuus

Sähkönsiirto alueelta ulos on tarkoitus toteuttaa alueen länsipuolelta Parkanon taajaman itäpuolelle tehtävää johtokäytävää pitkin (karttaliite 2). Sähkönsiirtolinjauksen pituus on noin 6.8 km.

Lylynevalta lähtiessä linjaus kulkee aluksi harvennetulla rämekankaalla, jossa puusto koostuu männyistä ja hieskoivuista. Ennen Lähteenkankaalle tuloa linjaus kulkee myös lyhyen matkan avohakkuualueella. Lähteenkankaan alueella linjaus kulkee hyvin monotonisten, harvennettujen mäntytaimikkokuvioiden läpi. Metsätyyppi tällä välillä vaihtelee karusta kannervatyypin kankaasta puolukkatyyppin kankaaseen. Lähteenkankaalta linjaus kulkee aluksi eri-ikäisten taimikoiden ja tuoreiden avohakkuualueiden läpi Haarainluoman purolle. Tämä väli on mäntyvaltaista ja metsätyyppi on puolukkatyyppin kangasta. Haarainluoman puron varsi on hieman rehevämpää ja puroa reunustaa hieskoivuvaltainen reunus. Puron varressa kasvaa myös muutamien kohdin korpipaatsamaa (*Rhamnus frangula*). Ylityskohdan paikalla puronuoma on luonnontilainen, mutta kasvillisuudeltaan niukkalajinen. Puron varsi on aiemmissa hakkuissa jätetty hakkuiden ulkopuolelle. Muutamien kohdin ylityspaikan ympäristössä kasvaa korpikaislaa (*Scirpus sylvaticus*) ja alueella on myös korpikastikkakasvustoja, mutta vaateliaampaa lajistoa ei ylityskohdan alueella esiinny. Puron ylityksen jälkeen linjaus kulkee

*Sähkönsiirtolinjausta
Lähteenkankaan alueelta*

laajan hakkuuaukean yli Saaresjärven pohjoispuolelle. Alueen puusto on nuorta taimivaiheen ohittanut männikköä ja metsätyyppi on puolukkatyyppin kangasta. Osa alueesta on harvennettu. Linjaus kulkee Metsälakikohteeksi rajatun puustoisin suon pohjoispuolitse ja ylittää Peräjärvenjoen. Ylityspaikalla joki kulkee melko syvässä uomassa. Jokivarsi on ylityskohdalla luonnontilaisen kaltainen ja jokivarsi on säästynyt hakkuilta. Puusto on jokivarressa tiheää ja kuusivaltaista. Kuusen lisäksi alueella kasvaa rauduskoivua ja myös haapaa. Jokivarren puissa näkyi majavan ruokailujälkiä ja joessa havaittiin pieniä lohikaloja, jotka vaikuttivat puronierioilta. Ylityskohdan alueella on hieman runsaammin lahoppuuta. Joen ylityksen jälkeen linjaus kulkee Peräjärvenvuoren hakattua rinnealuetta pitkin. Mäkialue on kokonaan avohakattu ja hakkuualue jatkuu myös linjauksen kulkiessa lounaan suuntaan. Mäkialue on melko louhikkoista ja metsätyyppi on karua kanerva- ja puolukkatyyppin kangasta. Mäen lounaispuolella havaittiin metsopoikue, jossa lintuja oli yhteensä viisi. Mäkialueen jälkeen linjaus kulkee aluksi taimikkoalueella ja sen jälkeen tasaisella mustikkatyyppin kankaalla, jossa puusto kuusivaltaista ja keski-ikäistä. Osa tästä alueesta on harvennettu joitakin vuosia sitten. Tämän jälkeen linjaus kulkee pääosin entisten ojitettujen rämeiden poikki. Keidasnevan alueella soinen luontotyyppi on jo aikoja sitten muuttunut metsäiseksi luontotyyppiksi (rämekangas) ja alueelle on levinnyt metsälajistoa, kuten mustikkaa. Metsäkuviot ovat linjauksen alueella nuoria ja alueella on myös tuoreita avohakkuu laikkuja. Linjauksen loppupäässä Laivanevan länsipuoleisella alueella luontotyyppi on edelleen rämekangasta. Alueella oli inventointiajankohtana käynnistymässä hakkuut.

Muita sähkönsiirtolinjauksen alueella havaittuja luontoarvoja

Suunnitellun sähkönsiirtolinjauksen alueella ei havaittuja liito-oravalle soveliaita elinympäristöjä. Muutamilla hakkuuaukeilla on hakkuissa säästetty yksittäisiä kolopuuhaapoja. Kana-lintuja nähtiin reitin varrella keskimääräistä maastoretkeä runsaammin. Linjauksen varrella havaittiin mm. kaksi teeripoikuetta, metsopoikue ja yksittäisiä teeriä ja pyitä useissa kohdin. Pysyvän pesän rakentavien petolintujen pesiä ei linjauksen varrella havaittu

Sähkönsiirtolinjausta Peräjärvenjoen ylityspaikalla

5. Yhteenveto

Suunniteltu aurinkopuistohanke sijoittuu kokonaisuudessaan ihmisen voimakkaasti muokkaamaan ympäristöön. Aurinkopaneelikentät sijoittuvat joko metsittyvälle entiselle turvetuotantoalueelle tai nurmiviljelyssä olevalle pellolle, joka sekin lienee syntynyt turpeennoston seurauksena. Tutkimusalueella, mukaan lukien sähkönsiirtoreitti ei ole Luonnonsuojelulain 64§ mukaisia suojeltavia luontotyppejä. Metsälain 10 § mukaisia erityisen arvokkaita elinympäristöjä ei alueella ole, kuten ei myöskään Vesilain suojelemia pienvesikohteita, kuten lähteitä tai puroja. Uhanalaisia luontotyppejä ei alueella ole. Kaikki aluetta ympäröivät metsäkuviot ovat talousmetsäkäytössä, eikä alueen pitkstä talousmetsäkäytöstä johtuen vanhan metsän kohteita alueelta löydy. Kasvilajistoltaan alue on tavanomaista ja valtaosa alueesta on hyvin niukkalajista. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkee kokonaan hoidetuissa talousmetsissä ja linjauksen varrella ei ole erityisiä luontoarvoja. Uhanalaista tai edes vaateliasta kasvilajistoa ei tutkimusalueelta löytynyt. Alueen arvokkain luontokohde on keinotekoinen Lylnevan entiselle turvetuotantoalueelle patoamalla tehty kosteikko, jolla on linnustollisia arvoja.

Sähkönsiirtolinjausta Peräjärvenmäen alueella

6. Lähteet ja kirjallisuus

- Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: Natura 2000 -luontotyyppiopas. Ympäristöopas 46, 2. korj. painos, Suomen ympäristökeskus, Helsinki.
- Geologian tutkimuskeskus GTK 2018. Maaperäkartta 1:20000/1:50 000 ja kallioperäkartta 1:200 000. <http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara>
- Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s.
- Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.
- Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. ja Syrjänen, K. (toim.). 2009. Suomen uhanalaiset sammalet. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas. 347 s.
- Matikainen, J. 2021: Parkanon Isonvan-Lylynevan tuulipuistohankkeen luontotyyppi- ja kasvillisuus selvitys 2021. Suomen Luontotieto Oy. Raportti 23/2021
- Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehtikustannus. Tapio. Hämeenlinna.
- Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005: Suuri pohjolan kasvio. Tammi. Helsinki.
- Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepäkot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.
- Ryttäri, T. & Kettunen, T. 1997: Uhanalaiset kasvimme. – Suomen Ympäristökeskus. Kirjayhtymä Oy. Helsinki.
- Ryttäri, T., Kalliovirta, M. & Lampinen, R. 2012 (toim). Suomen uhanalaiset kasvit. Tammi, Helsinki
- Sierla L., Lammi, E., Mannila, J. ja Nironen, M. 2004. Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö -sarja, nro 742. Ympäristöministeriö, Helsinki 2004. 113 s.
- Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.
- Valtion ympäristöhallinnon ympäristötietojärjestelmä.

www.karttapaiikka.fi

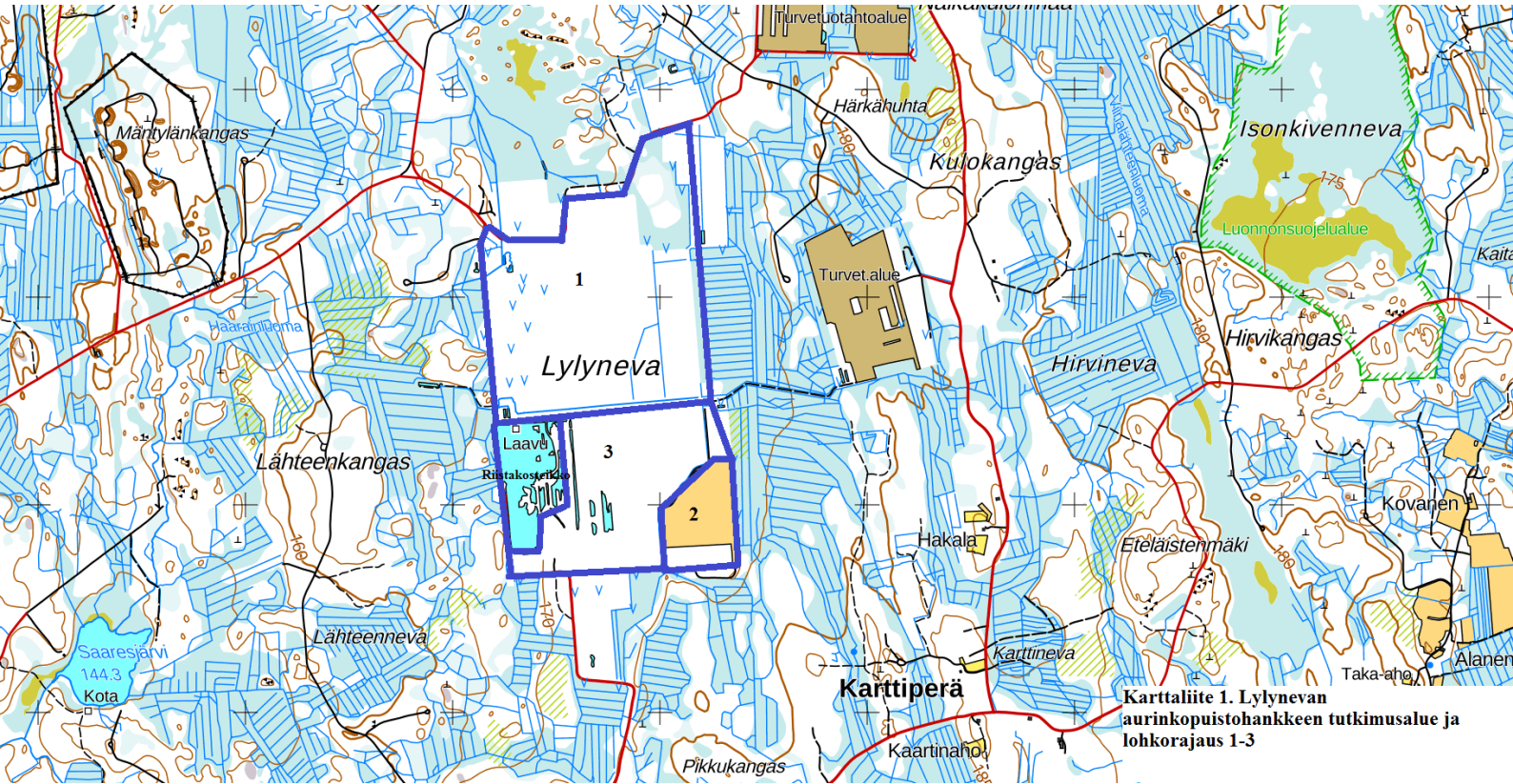
www.laji.fi

Metsäkeskus. Avoin paikkatietoaineisto

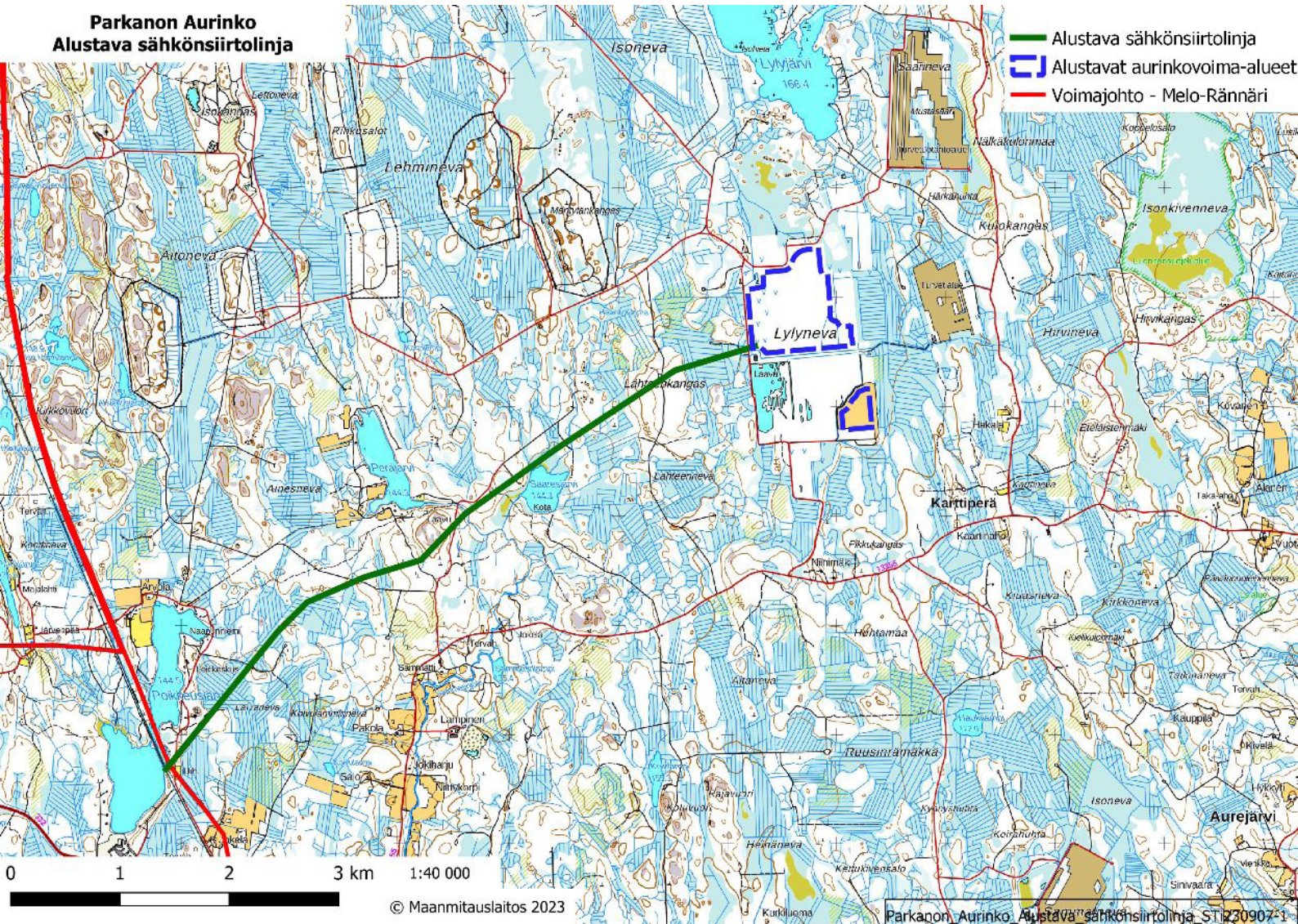
7. Liitteet

Karttaliite 1. Tutkimusalue ja lohkorajaus

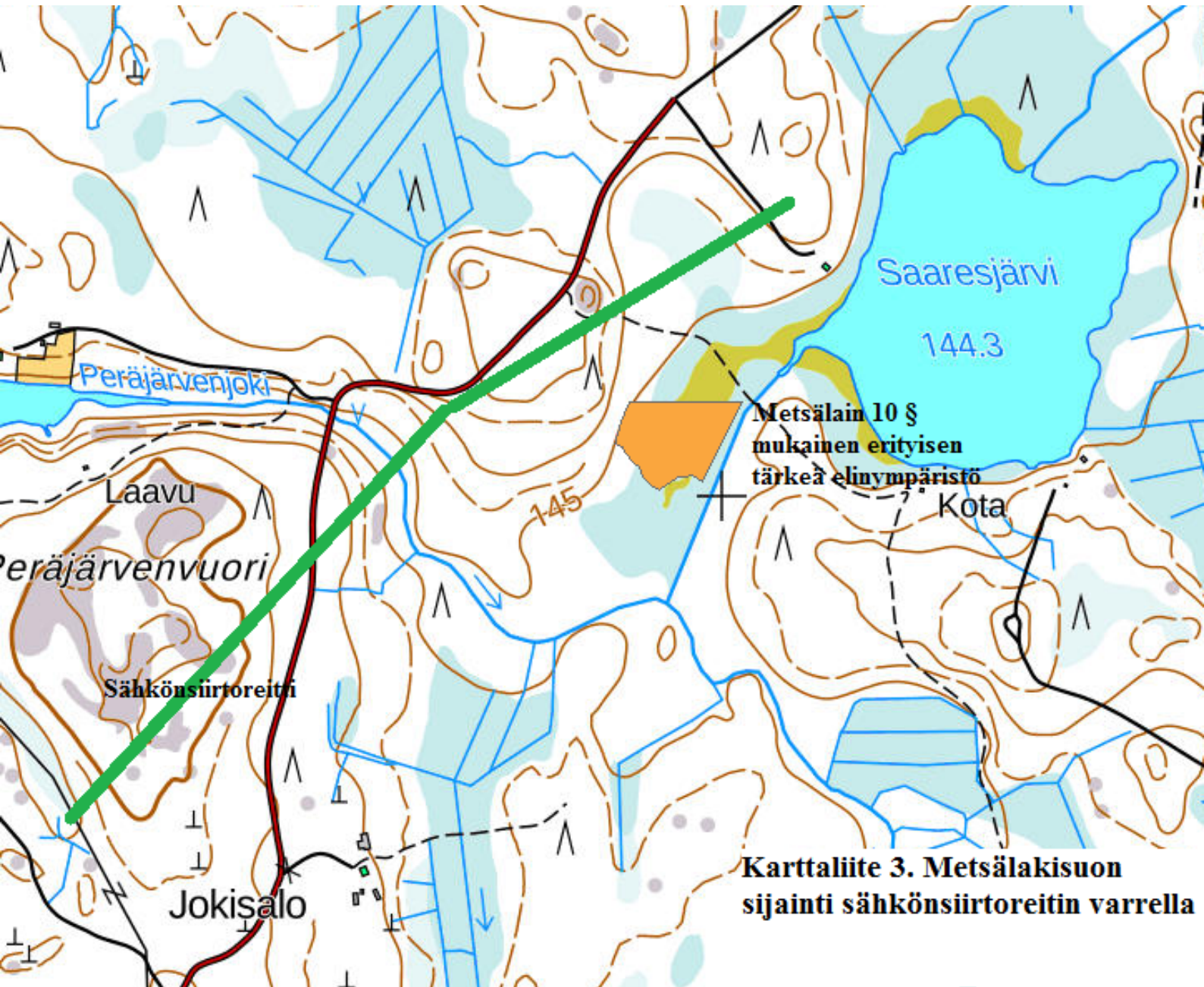

Parkanon Aurinko
Alustava sähkösiirtolinja

Karttaliite 3. Metsälakisuon sijainti sähkönsiirtoreitin varrella

Karttaliite 3. Metsälakisuon sijainti sähkönsiirtoreitin varrella